

Π.3.2.5 Πιλοτική εφαρμογή και αξιολόγηση αντιπροσωπευτικού αριθμού σεναρίων από κάθε τύπο σε διαφοροποιημένες εκπαιδευτικές συνθήκες πραγματικής τάξης

Νεοελληνική Γλώσσα

ΣΤ΄ Δημοτικού

Τίτλος:

«Ο πρόσφυγας»

Συγγραφή: ΚΟΜΠΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ

Εφαρμογή: ΜΙΧΑΛΑΚΟΥ ΚΑΤΕΡΙΝΑ

**ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ**

Θεσσαλονίκη 2013

ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΕΡΓΟΥ

ΠΡΑΞΗ: «Δημιουργία πρωτότυπης μεθοδολογίας εκπαιδευτικών σεναρίων βασισμένων σε ΤΠΕ και δημιουργία εκπαιδευτικών σεναρίων για τα μαθήματα της Ελληνικής Γλώσσας στην Α/βάθμια και Β/βάθμια εκπαίδευση» MIS 296579 (κωδ. 5.175), - ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΠΡΑΞΗ, στους άξονες προτεραιότητας 1-2-3 του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση», η οποία συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και εθνικούς πόρους.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ: Ι. Ν. ΚΑΖΑΖΗΣ

ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ: ΒΑΣΙΛΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΗΣ

ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ: Π.3.2.5. Πιλοτική εφαρμογή και αξιολόγηση αντιπροσωπευτικού αριθμού σεναρίων από κάθε τύπο σε διαφοροποιημένες εκπαιδευτικές συνθήκες πραγματικής τάξης.

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΠΑΡΑΔΟΤΕΟΥ: ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΚΟΥΤΣΟΓΙΑΝΝΗΣ

Υπεύθυνοι υπο-ομάδας εργασίας γλώσσας πρωτοβάθμιας:

Κώστας Ντίνας & Σωφρόνης Χατζησαββίδης

ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ: ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ

<http://www.greeklanguage.gr>

Καραμασούνα 1 – Πλατεία Σκρα Τ.Κ. 55 132 Καλαμαριά, Θεσσαλονίκη

Τηλ.: 2310 459101, Φαξ: 2310 459107, e-mail: centre@komvos.edu.gr

Α. ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ

Τίτλος

Ο πρόσφυγας

Εφαρμογή σεναρίου

Μιχαλάκου Κατερίνα

Δημιουργία σεναρίου

Κωνσταντίνος Κόμπος

Διδακτικό αντικείμενο

Νεοελληνική γλώσσα

Τάξη

Στ' Δημοτικού

Σχολική μονάδα

8^ο Δημοτικό Σχολείο Πάτρας

Χρονολογία

Από 4/4/2014 έως 6/4/2014

Διδακτική/θεματική ενότητα

Γλώσσα Στ' Δημοτικού, τεύχος α', ενότητα 6: «Η ζωή σε άλλους τόπους», σελίδες 79-94

Διαθεματικό

Όχι

Χρονική διάρκεια

Για την εφαρμογή του σεναρίου απαιτήθηκαν 8 διδακτικές ώρες.

Χώρος

I. Φυσικός χώρος

Εντός σχολείου: αίθουσα διδασκαλίας, αίθουσα των υπολογιστών.

Προϋποθέσεις υλοποίησης για δάσκαλο και μαθητή

Ο δάσκαλος πρέπει να είναι ευαισθητοποιημένος σε θέματα προσφυγιάς αλλά και να γνωρίζει να χρησιμοποιεί τις νέες τεχνολογίες στη διδασκαλία του. Οι μαθητές πρέπει να έχουν τη διάθεση να ασχοληθούν με ένα θέμα επίκαιρο λόγω της μετακίνησης των ανθρώπων για επιβίωση και εξεύρεση εργασίας. Χρειάζεται ακόμη το σχολείο να διαθέτει αίθουσα υπολογιστών με σύνδεση στο διαδίκτυο αλλά και υπολογιστή με προβολέα στην αίθουσα διδασκαλίας.

Εφαρμογή στην τάξη

Το συγκεκριμένο σενάριο εφαρμόστηκε στην τάξη.

Το σενάριο στηρίζεται

Κωνσταντίνος Κόμπος, Ο πρόσφυγας, Γλώσσα ΣΤ΄ Δημοτικού, 2013

Το σενάριο αντλεί

Το σενάριο είναι πρωτότυπο στη σύλληψη.

B. ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ/ ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Με το σενάριο αυτό τα παιδιά έρχονται σε επαφή με την έννοια του 'πρόσφυγα' και τα συναισθήματα του για τον τόπο που εγκαταλείπει. Τίθεται το θέμα της

οικειοθελούς ή βίαιης απομάκρυνσης του από τον αρχικό τόπο διαμονής και εγκατάστασης σε έναν άλλο τόπο. Τα παιδιά διαβάζουν ή ακούν λογοτεχνικά κείμενα που αναφέρονται στο συγκεκριμένο θέμα. Επίσης παρακολουθούν ταινίες και βίντεο που εστιάζονται στο συγκεκριμένο θέμα.

Οι μαθητές ερευνούν στο διαδίκτυο, παράγουν γραπτό και προφορικό λόγο, παίρνουν συνεντεύξεις και έρχονται σε επαφή με λογοτεχνικά κείμενα. Τα παιδιά ερευνούν εντός του διαδικτύου για εικόνες, βίντεο, ηχητικά δεδομένα αλλά και συγκεκριμένες πληροφορίες. Επίσης, ασκούνται στην κατασκευή παρουσίασης διαφανειών και στη χρήση σαρωτή¹ εικόνας.

Γ. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Σύλληψη και θεωρητικό πλαίσιο

Το σενάριο στοχεύει στην εξοικείωση των παιδιών με την ομαδοσυνεργατική διδασκαλία, τη χρήση και εξοικείωση με το διαδίκτυο, τον επεξεργαστή κειμένου, τη χρήση του σαρωτή και την κατασκευή διαφανειών παρουσίασης. Ακόμα, μέσα από το σενάριο τα παιδιά έρχονται αντιμέτωπα με ένα πολύ σοβαρό θέμα όπως είναι αυτό του «πρόσφυγα». Γνωρίζουν ότι οι οικονομικές, κοινωνικές και πολιτικές συνθήκες αλλάζουν συνεχώς και για αυτό ο πρόσφυγας είναι διαχρονικό θέμα μελέτης.

Δ. ΣΚΕΠΤΙΚΟ-ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΣ ΤΟΥΣ

Γνώσεις για τον κόσμο, αξίες, πεποιθήσεις, πρότυπα, στάσεις ζωής

¹ Σαρωτής εικόνας = Scanner

Στο σενάριο τα παιδιά διερευνούν τα αίτια και τα αποτελέσματα της προσφυγιάς. Το φαινόμενο αυτό είναι διαχρονικό από την αρχαιότητα ως σήμερα. Οι ηττημένοι μιας διαμάχης σε μια πόλη-κράτος της αρχαίας Ελλάδας έφευγαν και αναζητούσαν άλλο τόπο διαμονής, το φαινόμενο αυτό ονομάστηκε αποικισμός. Σήμερα πολλοί άνθρωποι γίνονται πρόσφυγες, για να αποφύγουν τη βία του κράτους προς αυτούς ή γιατί η κυρίαρχη ομάδα τους αναγκάζει να φύγουν από τον τόπο διαμονής τους.

Τα παιδιά με την ενασχόληση τους με το συγκεκριμένο σενάριο επιχειρείται:

- να γνωρίσουν τις έννοιες του 'πρόσφυγα' και της 'προσφυγιάς'·
- να γνωρίσουν τα αίτια και τα αποτελέσματα της προσφυγιάς·
- να αναπτύξουν θετική στάση στην αντιμετώπιση του πρόσφυγα·
- να αποβάλουν αρνητικά στερεότυπα αντιμετώπισης των προσφύγων·
- να διακρίνουν τη διαφορά ανάμεσα στις έννοιες 'μετανάστης' και 'πρόσφυγας'.

Γνώσεις για τη γλώσσα

Οι μαθητές/-τριες:

- έρχονται σε επαφή με λογοτεχνικά κείμενα·
- ασκούνται στη δημιουργία περίληψης ενός λογοτεχνικού κειμένου·
- ασκούνται στον διάλογο·
- μαθαίνουν την ετυμολογία και τη σημασιολογία λέξεων, που σχετίζονται με αυτό σενάριο (πρόσφυγας, μετανάστης κ.ά)·
- αναπτύσσουν προφορικό και γραπτό λόγο, καθώς συζητούν και γράφουν περιλήψεις κειμένων και συνεντεύξεις·
- δημιουργούν και αναλύουν σύνθετες λέξεις.

Γραμματισμοί

Οι μαθητές/-τριες:

- εξοικειώνονται με την πλοήγηση στο διαδίκτυο, καθώς διαβάζουν στις ιστοσελίδες και ιστοτόπους πληροφορίες που χρειάζονται·
- μαθαίνουν να αντλούν πληροφορίες από ιστοσελίδες και κυρίως από ηλεκτρονικά λεξικά και βιβλία γραμματικής·
- δημιουργούν αρχεία, πίνακες, τίτλους σε κείμενα και γράφουν κείμενα πληκτρολογώντας·
- εξοικειώνονται με την παρακολούθηση βίντεο και εικόνων από τα οποία πληροφορούνται για γεγονότα και καταστάσεις·
- Επισκέπτονται ηλεκτρονικά λεξικά και εγκυκλοπαίδειες που υπάρχουν στο διαδίκτυο.

Διδακτικές πρακτικές

Οι διδακτικές πρακτικές συνοψίζονται στο Ε.

Ε. ΛΕΠΤΟΜΕΡΗΣ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

Αφετηρία

Αφετηρία για το σενάριο είναι το απόσπασμα από την «Αιολική γη» του Ηλία Βενέζη (*Γλώσσα Στ' Δημοτικού*, α' τεύχος, σελίδα 86). Επιλέγεται το σενάριο αυτό, γιατί το θέμα της προσφυγιάς είναι ένα διαχρονικό ζήτημα της ανθρωπότητας. Οι σύγχρονες περιβαλλοντικές, κοινωνικές και οικονομικές συνθήκες συμβάλλουν στη δημιουργία προσφύγων. Ο άνθρωπος ερευνά και αναζητά μεθόδους καλύτερευσης της ζωής του και των συνανθρώπων του, αλλά δυστυχώς ακόμη και σήμερα πολλοί συνάνθρωποι μας αναγκάζονται να εγκαταλείψουν τις εστίες τους για επιβίωση.

Επίσης στη σύγχρονη ελληνική κοινωνία αναπτύσσονται τάσεις εχθρικής αντιμετώπισης των προσφύγων και τα παιδιά μέσα από την ενασχόλησή τους με το

συγκεκριμένο σενάριο θα αντιμετωπίσουν τους φόβους τους για τον ξένο, τον διαφορετικό πρόσφυγα.

Σύνδεση με τα ισχύοντα στο σχολείο

Η έννοια του πρόσφυγα είναι πολυσύνθετη (πολιτικός, πόλεμος, κ.ά.). Ο πρόσφυγας και η αντιμετώπιση του είναι θέμα που απασχολεί το σχολείο, αφού σε σχολεία της χώρας υπάρχουν αντιπαλότητες ανάμεσα σε γηγενείς μαθητές και πρόσφυγες ή μετανάστες. Τα παιδιά μαθαίνουν να επιχειρηματολογούν και επιτυγχάνουν τους στόχους των Αναλυτικών Προγραμμάτων όπως η επαφή με περιγραφικά - λογοτεχνικά κείμενα αλλά και η λειτουργία του ενεστώτα και των επιθέτων σε αυτά τα κείμενα (*Γλώσσα Στ' Δημοτικού*, βιβλίο δασκάλου, σελίδες 16 και 37).

Αξιοποίηση των ΤΠΕ

Με τη χρήση των ΤΠΕ τα παιδιά:

- θα ασκηθούν στην πλοήγηση στο διαδίκτυο και στην άντληση πληροφοριών για την κατασκευή εργασιών·
- δημιουργούν κείμενα με τη χρήση προγραμμάτων παραγωγής και επεξεργασίας κειμένων·
- δημιουργούν πίνακες και τοποθετούν στοιχεία στις κυψέλες τους·
- γνωρίζουν το πρόγραμμα παρουσίασης και ασκούνται σε αυτό·
- γνωρίζουν ηλεκτρονικά λεξικά και εγκυκλοπαίδειες και ασκούνται στη χρήση τους.

Κείμενα

Ως αφετηρία χρησιμοποιείται το απόσπασμα από την «Αιολική γη» του Ηλία Βενέζη (*Γλώσσα Στ' Δημοτικού*, α' τεύχος, σ. 89). Επίσης χρησιμοποιούνται αποσπάσματα από τα βιβλία:

Διδώ Σωτηρίου. 1983. *Ματωμένα Χώματα*. Αθήνα: Κέδρος (σελίδες 303-306).

Γιώργος Ιωάννου. 1971. *Η σαρκοφάγος*. Αθήνα: Κέδρος, στο σχολικό βιβλίο *Νεοελληνική Λογοτεχνία Γ' Ενιαίου Λυκείου-Θεωρητική Κατεύθυνση*.

Άλλα κείμενα

«[Θεσσαλονίκη η πρωτεύουσα των προσφύγων](#)», άρθρο στην εφημερίδα *Αγγελιοφόρος* σε αναδημοσίευση από την ιστοσελίδα <http://www.tovoion.com>

«[Λίγα λόγια για τους πρόσφυγες](#)», αφιέρωμα από την ιστοσελίδα του «[Μικρού Αναγνώστη](#)»

«[Εμείς οι Έλληνες ξέρουμε από προσφυγιά... πόσο μας απασχολεί](#)» άρθρο από την εφημερίδα *Πολίτης της Θράκης* αναδημοσιευμένο στο ιστολόγιο «[Κιβωτός Ιδεών](#)» (ανάρτηση 16 Ιουνίου 2006).

«[Η αντιμετώπιση των προσφύγων στην Ελλάδα](#)», ανώνυμο άρθρο δημοσιευμένο στις 17/9/2011 στην εφημερίδα *Ελευθεροτυπία*.

«[Προσφυγιά](#)», μαρτυρία της Φούλας Στράντζαλη δημοσιευμένη στην ιστοσελίδα του [Μορφωτικού Πολιτιστικού Συλλόγου Καλαμπακίου](#)

Κείμενα για τους μικρασιάτες πρόσφυγες από την ιστοσελίδα «[Εγκυκλοπαίδεια Μείζονος Ελληνισμού-Μικρά Ασία](#)»

Βίντεο

«[Η γενοκτονία των Ποντίων](#)», ντοκιμαντέρ του Άκη Νησιώτη

«[Γαλήνη](#)», τηλεοπτική διασκευή του ομώνυμου έργου του Ηλία Βενέζη από τον Τάκη Χατζηαναγνώστου, 1976.

«[Προσφυγιά](#)», επεισόδιο της εκπομπής «Εκατογραφία» από την ΕΤ3 (προβολή στις 03/09/2012).

Διδακτική πορεία/στάδια/φάσεις

1η & 2η διδακτική ώρα

Αρχίσαμε τη διαδικασία στην αίθουσα υπολογιστών. Ένας μαθητής διάβασε το απόσπασμα από το βιβλίο «Αιολική γη» του Η. Βενέζη (Γλώσσα Στ' Δημοτικού, α' τεύχος, σ. 86). Ακολούθησε συζήτηση που αφορούσε το αντικείμενο που μετέφερε ο παππούς μαζί του καθώς και τα συναισθήματα που βίωνε. Στο σημείο αυτό θεωρήσαμε σκόπιμο να καταγράψουμε τα συναισθήματα που ακούγονταν από τους μαθητές σε ένα αρχείο για μελλοντική χρήση, πιστεύοντας ότι κάποια στιγμή στην πορεία του σεναρίου θα μας φανούν χρήσιμα. Άλλωστε τα συναισθήματα αποτελούν πάντα πηγή έμπνευσης για τον γραπτό λόγο.

Για τη συνέχεια είχαμε επιλέξει αντί της ανάγνωσης αποσπασμάτων του βιβλίου της Διδώς Σωτηρίου «Ματωμένα Χώματα», να προβάλουμε αποσπάσματα από την ομώνυμη σειρά για να κεντρίσει περισσότερο το ενδιαφέρον των

μαθητών. Οι προσδοκίες μας επαληθεύτηκαν και οι μαθητές μας παρακολουθούσαν με αμείωτο ενδιαφέρον την εξέλιξη των επεισοδίων. Κάθε φορά διακόπταμε την προβολή και συζητούσαμε στην ολομέλεια για το θέμα του πολέμου, τις συνθήκες που επικρατούσαν τη δεδομένη στιγμή καθώς και τα συναισθήματα των ηρώων. Μιλήσαμε αρκετά για τον πόλεμο, τη φιλία, την ξενιοσιά των παιδικών χρόνων, τον έρωτα, την συνύπαρξη δύο λαών, τον αποχωρισμό την ανάγκη διαφυγής.

3η & 4η διδακτική ώρα

Η ενότητα αυτή άρχισε με την προβολή του κειμένου της ιστοσελίδας http://www.mikrosanagnostis.gr/thema_9.asp από το μηνιαίο περιοδικό «Μικρός Αναγνώστης» του Εθνικού Κέντρου Βιβλίου, στα πλαίσια του προγράμματος «Φιλαναγνωσία», υπό την αιγίδα του Υπουργείου Παιδείας, Θρησκευμάτων,

Πολιτισμού και Αθλητισμού. Ένα παιδί διάβασε το κείμενο για το παιδί-μαθητή-πρόσφυγα. Στη συζήτηση που ακολούθησε ρωτήσαμε τα παιδιά αν είχαν ποτέ σκεφτεί πώς νιώθει στην εκπαιδευτική κοινότητα ένα παιδί που έχει έρθει από άλλη χώρα. Οι απαντήσεις ήταν διαφορετικές και ενδιαφέρουσες από όλες τις απόψεις. Χωρίσαμε τους μαθητές σε ομάδες των δύο ατόμων – όπως συνήθως κάθονται στον υπολογιστή – και τους ζητήσαμε να γράψουν ένα γράμμα υποδοχής σε έναν υποτιθέμενο μαθητή πρόσφυγα που θα ερχόταν στην τάξη τους με σκοπό να τον κάνουν να νιώσει καλά και άνετα στο νέο του περιβάλλον. Παραθέτουμε μία εργασία από μία ομάδα αγοριών:

Αγαπητέ φίλε Μουρίκ,

Είμαστε δύο αγόρια από το ΣΤ2 . Με το γράμμα αυτό θέλουμε να σε υποδεχτούμε στο σχολείο μας και να σε κάνουμε να νιώσεις καλά.

Το ξέρουμε ότι είναι δύσκολο να φεύγεις από τον τόπο που αγαπάς. Το ξέρουμε ότι είναι δύσκολο να αποχωρίζεσαι τους φίλους σου. Κοντά μας όμως θα βρεις αγάπη και κατανόηση. Παίζουμε πολύ ωραία παιχνίδια στο σχολείο που είμαστε σίγουροι ότι θα σου αρέσουν πολύ. Είμαστε σίγουροι πως σου αρέσει το ποδόσφαιρο! Σε όλους αρέσει.

Έπειτα μπορείς να γραφτείς στο τμήμα με τα πειράματα που έχει το σχολείο μας κάθε Σαββατο στις 10 το πρωί. Έχει πολύ πλάκα!

Θα χαρούμε πολύ να σε κάνουμε φίλο μας

Δημήτρης - Ιωακείμ

5η & 6η διδακτική ώρα Θέσαμε σκοπό αυτής της ενότητας τη συνειδητοποίηση της διαφοροποίησης μεταξύ μετανάστη και πρόσφυγα. Για να επιτευχθεί αυτό προχωρήσαμε στις παρακάτω ενέργειες:

Γράψαμε στον πίνακα διεύθυνση του *Βικιλεξικού* <http://el.wiktionary.org/wiki/Βικιλεξικό>, τα παιδιά την πληκτρολόγησαν στον υπολογιστή τους και στο εικονίδιο «αναζήτηση» έγραψαν τη λέξη *πρόσφυγας*. Διάβασαν την ετυμολογία της λέξης και τη σημασία της και παράλληλα είδαν και λέξεις που ανήκουν στην ίδια οικογένεια όπως προσφυγιά, προσφεύγω κ.ά. Έγινε η ίδια διαδικασία και για τη λέξη *μετανάστης*. Επισημάνθηκε η κύρια διαφορά μεταξύ των λέξεων *μετανάστης* και *πρόσφυγας* και συζητήσαμε για την υποχρέωση των ανθρώπων να εγκαταλείψουν τον μόνιμο τόπο διαμονής παρά τη θέληση τους.

Περάσαμε στη συνέχεια στην ανάγνωση του άρθρου «[Εμείς οι Έλληνες ξέρουμε από προσφυγιά... πόσο όμως μας απασχολεί](#)», όπου δίνονται πληροφορίες για τις διαφορές ανάμεσα στους πρόσφυγες και τους μετανάστες, αλλά και παρέχονται και πληροφορίες για την ύπατη αρμοστέια του ΟΗΕ για τους πρόσφυγες. Οι μαθητές δημιούργησαν στον υπολογιστή έναν δίστηλο πίνακα με ομοιότητες και διαφορές ανάμεσα στις δυο λέξεις. Επισημάνθηκε η πιο βασική που αποτελεί την υποχρεωτική μετακίνηση του πρόσφυγα.

Στο τέλος της ενότητας δώσαμε το να συμπληρωθεί από τους μαθητές το φύλλο εργασίας. Εντύπωση προκαλεί, γι αυτό και το παραθέτουμε το παρακάτω φύλλο εργασίας από ένα ζευγάρι μαθητριών και την απάντηση που έδωσαν στην τρίτη ερώτηση του φύλλου.

Φύλλο εργασίας

1. Δώσε τον ορισμό της έννοιας του ‘πρόσφυγα’

..... Αυτός που αναγκάζεται να φύγει από την πατρίδα του.....

2. Ο μετανάστης είναι πρόσφυγας ή το αντίθετο; Ποια έννοια είναι ευρύτερη και γιατί;

Ο πρόσφυγας είναι μετανάστης

3. Μπορεί να υπάρχει προσφυγιά μέσα στο ίδιο κράτος; Δικαιολόγησε την άποψη σου ή χρησιμοποίησε ένα παράδειγμα.

Μπορεί. Μια συμμαθήτριά μου θα πρέπει να ένιωσε πρόσφυγας όταν ο κύριος της είπε να πάει για μια βδομάδα στο άλλο τμήμα!

Πρέπει να λυπήθηκε πολύ!!

4. Βάλε τις κάτωθι λέξεις στο αντίστοιχο κελί του πίνακα. Μία λέξη σε ένα μόνο κελί

Εργασία, επιθυμία, εξαναγκασμός, θέληση, υποχρέωση, βία, απομάκρυνση, εγκατάσταση

Πρόσφυγας	Μετανάστης
Εργασία εξαναγκασμός	Εργασία
Επιθυμία βία	επιθυμία
Εξαναγκασμός εγκατάσταση	εγκατάσταση
Θέληση απομάκρυνση	απομάκρυνση

7η & 8η διδακτική ώρα

Στην τελευταία ενότητα του σεναρίου ασχοληθήκαμε κυρίως με την προβολή ταινιών που έχουν να κάνουν με τους πρόσφυγες. Αρχικά

είδαμε το βίντεο «[Η γενοκτονία των Ποντίων](#)».

Στη συνέχεια τα παιδιά παρακολούθησαν απόσπασμα από [την τηλεοπτική σειρά «Γαλήνη»](#) του Ηλία Βενέζη το 1976, το οποίο παρουσιάζει την αντιμετώπιση των προσφύγων από τον γηγενή πληθυσμό στην Ανάβυσσο του νομού Αττικής.

Η εργασία με τη δημιουργία παρουσιάσεων άρχισε στο σχολείο, αλλά ολοκληρώθηκε στο σπίτι, λόγω έλλειψης διδακτικού χρόνου. Οι μαθητές δούλεψαν σε ομάδες. Η πρώτη ομάδα κατασκεύασε ένα αρχείο για τον εσωτερικό μετανάστη, η

δεύτερη για τον μετανάστη από άλλη χώρα, η τρίτη για τον έλληνα πρόσφυγα, η τέταρτη για πρόσφυγες εκτός της Ελλάδας και η πέμπτη για τις διαφορές ανάμεσα στον 'πρόσφυγα' και τον 'μετανάστη'.

ΣΤ. ΦΥΛΛΟ/-Α ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ

Τα παιδιά καλούνται να επιλύσουν ατομικά ένα φύλλο εργασίας που προσπαθεί να διαπιστώσει αν η έννοια του πρόσφυγα έγινε κατανοητή από τα παιδιά.

Φύλλο εργασίας

1. Δώσε τον ορισμό της έννοιας του 'πρόσφυγα'

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. Ο μετανάστης είναι πρόσφυγας ή το αντίθετο; Ποια έννοια είναι ευρύτερη και γιατί;

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. Μπορεί να υπάρξει προσφυγιά μέσα στο ίδιο κράτος; Δικαιολόγησε την άποψη σου ή χρησιμοποίησε ένα παράδειγμα.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

4. Βάλε τις κάτωθι λέξεις στο αντίστοιχο κελί του πίνακα. Μία λέξη σε ένα μόνο κελί:

εργασία, επιθυμία, εξαναγκασμός, θέληση, υποχρέωση, βία, απομάκρυνση, εγκατάσταση

Πρόσφυγας	Μετανάστης

Ζ. ΑΛΛΕΣ ΕΚΔΟΧΕΣ

Το σενάριο μπορεί να γίνει διαθεματικό και να συνδεθεί με το μάθημα της Ιστορίας και της μικρασιατικής καταστροφής.

Η. ΚΡΙΤΙΚΗ

Κατά την εφαρμογή του το σενάριο υπέστη αρκετές αλλαγές, τις οποίες κρίναμε σκόπιμες προκειμένου να υπάρχει μία συνέχεια σε προβολές και δραστηριότητες. Επίσης δεν δείξαμε όλες τις προβολές που προτείνονται από το σενάριο, γιατί δεν υπήρχε διαθέσιμος χρόνος. Πιστεύουμε ότι ήταν ένα σενάριο που προβλημάτισε αρκετά με τη θεματική του και κατάφερε να αγγίξει πτυχές της προσφυγιάς που ήταν άγνωστες στους μαθητές.

Θ. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Βοσνιάδου, Σ. 2006α. *Παιδιά, σχολεία και υπολογιστές*. Αθήνα: Gutenberg.

Βοσνιάδου, Σ. 2006β. *Σχεδιάζοντας περιβάλλοντα μάθησης υποστηριζόμενα από τις Σύγχρονες Τεχνολογίες*. Αθήνα: Gutenberg.

Hall, N. 1988. *The emergence of literacy*. Λονδίνο: Hodder & Stoughton.

Hepp, P. 2003. Critical factors for an ICT in education policy in developing countries. *Information Technology: Research and Education. Proceedings. ITRE 2003*, 501-505.

Κουτσογιάννης, Δ. 2001. Ηλεκτρονικοί Υπολογιστές και γλωσσική διδασκαλία πτυχές μιας πολύπλευρης πραγματικότητας. Στο *Πληροφορική επικοινωνιακή τεχνολογία και γλωσσική αγωγή η διεθνής εμπειρία*, επιμ. Δ. Κουτσογιάννης. Θεσσαλονίκη: Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας.

Κουτσογιάννης, Δ. 2007. *Η αξιοποίηση των Τεχνολογιών της Πληροφορίας και Επικοινωνίας στη διδασκαλία των φιλολογικών μαθημάτων και κυρίως στη διδασκαλία της ελληνικής. Έρευνα στους φιλολόγους – επιμορφωτές στο πλαίσιο του έργου Οδύσσεια.*

<http://www.greek-language.gr/greekLang/modern/students/ict/education/trainners/index.html>

Sloane, A. 1997. Learning with the Web: Experience of Using the World Wide Web in a Learning Environment. *Computers Education* 28 (4).

Σολομωνίδου, Χ. 1999. *Εκπαιδευτική Τεχνολογία: Μέσα, υλικά, διδακτική χρήση και αξιοποίηση.* Αθήνα: Καστανιώτη.

Τζιμογιάννης, Α. 2002. Προετοιμασία του Σχολείου της Κοινωνίας της Πληροφορίας προς ένα ολοκληρωμένο μοντέλο ένταξης των Τεχνολογιών της Πληροφορίας και της Επικοινωνίας στο ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα. *Σύγχρονη Εκπαίδευση* 122, 55-65.

Wood, D. 1989. *How Children Think and Learn.* Οξφόρδη: Blackwell.

Χοντολίδου, Ε. 1999. Εισαγωγή στην έννοια της πολυτροπικότητας. *Γλωσσικός Υπολογιστής* 1, 114-118